

Поезія великого Кобзаря. Тарас Шевченко «Вітер віє – повіває».

Мета: ознайомити учнів з біографічними відомостями Тараса Григоровича Шевченка; актуалізувати знання про життєвий і творчий шлях видатного поета; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
09.01.2024

Повідомлення теми уроку.

**Сьогодні на уроці ми
розглянемо наступний
розділ «Замислюємося над
сторінками книжок
українського письменства».**

Сьогодні
09.01.2024

Вступ до розділу. Читання тексту вчителем.

Тарас Шевченко, Іван
Франко, Леся Українка...
**Ви вже добре знаєте ці
імена, читали їхні твори.
Великий талант, відданість
Україні, надзвичайна
людяність...**

Сьогодні
09.01.2024

Вступ до розділу. Читання тексту вчителем.

**...цих особистостей дають нам
право називати їх титанами
духу, тими, які тримають
культуру нашої країни, дають
нам можливість рухатися
вперед і вірити в майбутнє.**

Їхня спадщина, їхні життя і долі
— наш безцінний скарб. Його
цінність у тому, що і сьогодні,
через сотні років, їхні твори
цікаві для нас, бо дають
відповіді на питання, що
турбують сучасних читачів і
читачок.

Читаючи вдумливо твори цього розділу, ви будете:

- ❖ запам'ятовувати й осмислювати факти біографії письменників;
- ❖ розвивати образне мислення;

**Читаючи вдумливо твори цього розділу,
ви будете:**

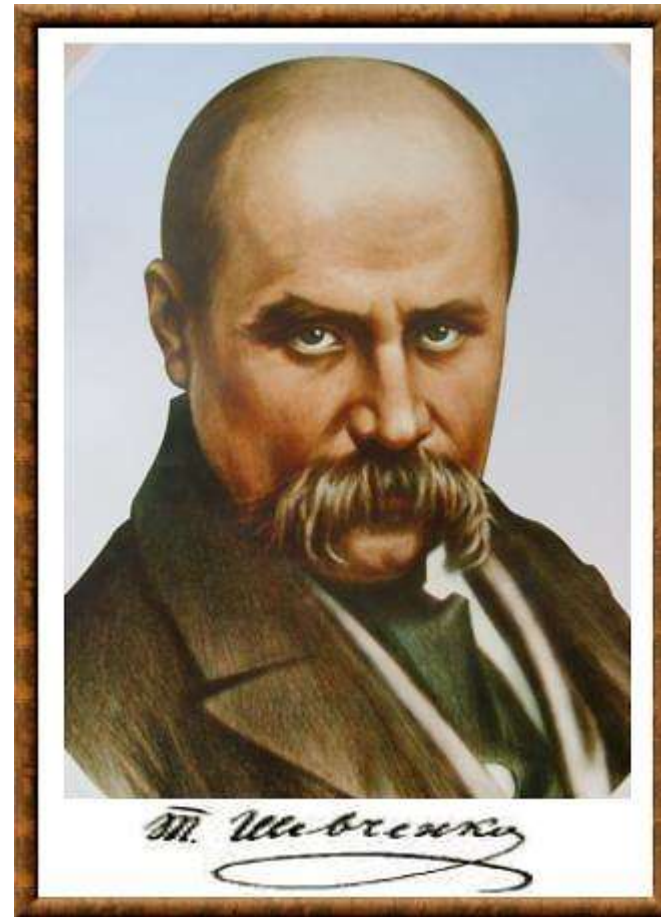
- ❖ розуміти, які думки й почуття митців і мисткинь передають їхні твори;
- ❖ дізнаватися з «Медіавіконця» про особливості використання інформації з Вікіпедії.

Сьогодні
09.01.2024

Згадайте – Тарас Григорович Шевченко.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО (1814–1861)

Із року в рік ти дізнаєшся нове
про життя і творчість Тараса
Григоровича Шевченка. Про
нього говорять: **Наш Тарас і
Великий Кобзар.**

Сьогодні
09.01.2024

Згадайте – Тарас Григорович Шевченко.

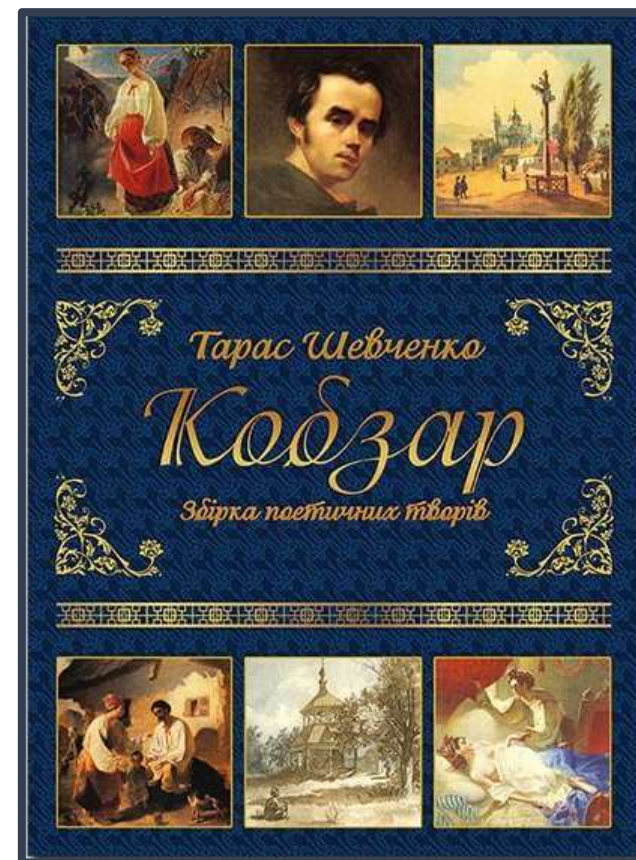
**Поет найбільше любив
Україну. Своїми творами він
розкривав красу
української мови; з
великою вірою писав, що
буде наш край вільним і
щасливим.**

Сьогодні
09.01.2024

Згадайте – Тарас Григорович Шевченко.

В Україні є чимало
музеїв, заповідників,
видається багато
книжок, присвячених
його життю і
творчості.

Сьогодні
09.01.2024

Згадайте – Тарас Григорович Шевченко.

У Києві розташований Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України, де зберігаються рукописи поета. Учені вивчають їх і готують до видання.

Автопортрет зі свічкою

За малюнком, виконаним 1845, аж у травні 1860 він створив автопортрет зі свічкою, в якому майстерно передав ефект освітлення — боротьбу світла з темрявою, внаслідок чого твір набув символічного звучання. В цьому автопортреті привертає увагу розмаїтість застосованих технічних прийомів: різна сила штрихів, перехресні штрихи, сітка паралельних ліній, якими художник показав як морок відступає перед переможною силою світла.

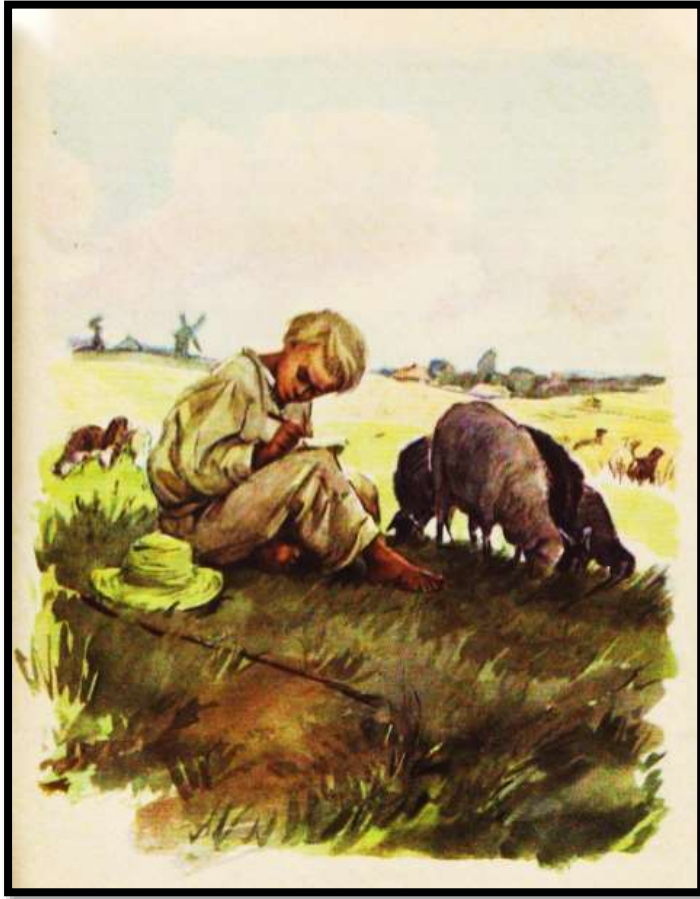
У селі Моринцях на Київщині в убогій кріпосницькій сім'ї Григорія Шевченка 9 березня (25 лютого ст. ст.) 1814 року народився хлопчик Тарас, майбутній великий народний поет. Коли він був ще зовсім малий, батьки його переселились у село Кирилівку (нині Шевченкове).

У тяжких злиднях кріпацького життя минало дитинство Тараса.

Сьогодні
09.01.2024

**Актуалізація знань про життєвий і творчий шлях Тараса Шевченка.
Дитячі та юнацькі роки.**

**З малих років у хлопця виявився
гострий, допитливий розум.**

**Дуже захоплювали малого Тараса
дідові оповідання про минуле.**

**Хлопець підріс, і батько віддав його в
науку до дячка. Важкою була ця наука,
але малий Тарас успішно подолав її,
переносячи разом з тим мужньо всі
суворі кари і знущання деспота-дяка.**

**Сьогодні
09.01.2024**

**Актуалізація знань про життєвий і творчий шлях Тараса Шевченка.
Дитячі та юнацькі роки.**

**Коли Тарасові було 9 років,
померла його мати.**

**Залишившись із малими
дітьми, батько одружився
з удовою, яка мала своїх троє
дітей, і життя в сім'ї стало
ще тяжчим.**

**В 11 років залишився Тарас
круглим сиротою. Після
батькової смерті почалося поневіряння хлопця по чужих людях.**

Пристрасно бажаючи навчитися малювати, Тарас шукав учителів.

Коли йому було 14–15 років, він знайшов одного маляра в селі Хлипнівці, який погоджувався взяти його в науку, але зажадав на це дозволу від поміщика. А коли Шевченко звернувся до управителя панських маєтків, той, замість дозволу, послав його на панську кухню кухарчуком.

Сьогодні
09.01.2024

**Актуалізація знань про життєвий і творчий шлях Тараса Шевченка.
Дитячі та юнацькі роки.**

Незабаром кухарчука зробили козачком, тобто слугою молодого пана Енгельгардта. Нескладні були обов'язки козачка. Сиди біля дверей панської кімнати і чекай, поки пан гукне подати вогню, щоб закурити люльку, налити води тощо. Та й тут хлопця не покидала пристрасть до малювання: він крадькома змалював олівцем картини, що прикрашали панські покої.

Олег Шупляк народився 23 вересня 1967 року в селі Біще Бережанського району Тернопільської області України. Закінчив архітектурний факультет Львівського політехнічного інституту (1991). Працював викладачем рисунку та живопису Бережанської дитячої художньої школи (2000—2013).

Сьогодні
09.01.2024

Роздивіться репродукції картин сучасного українського художника Олега Шупляка. Поясніть, чому він вирішив зобразити Тараса Шевченка саме таким чином. Обговоріть.

Кобзар

Дух свободи

**Мені тринадцятий
минало...**

Сьогодні
09.01.2024

Роздивіться репродукції картин сучасного українського художника Олега Шупляка. Поясніть, чому він вирішив зобразити Тараса Шевченка саме таким чином. Обговоріть.

За словами художника Олега Шупляка, образ Тараса Шевченка займає в його творчості почесне місце. Свою найвідомішу зараз серію "Двовзори" митець розпочав саме з портрету-ілюзії Тараса Григоровича.

Реве та стогне Дніпр широкий...

Сьогодні
09.01.2024

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Кого називають Наш Тарас і Великий Кобзар?
- ❖ Ким був Тарас Шевченко?
- ❖ Яку нову інформацію ви отримали із хмаринки слів «Тарас Шевченко»?

**Вітер віє-повіває,
по полю гуляє,
на могилі кобзар сидить
та на кобзі грає.
Кругом його степ, як море
широке, синіє;**

**за могилою могила,
а там — тільки мріє.
Сивий ус, стару чуприну
вітер розвіває;
то приляже та послуха,
як кобзар співає.**

- ❖ Які картини змальовано у вірші? Із чим поет порівнює степ?
- ❖ Як ти розумієш вислів *«а там — тільки мріє»*?
- ❖ Який настрій створює вірш?
- ❖ У якому темпі, з якою силою голосу його, на твою думку, краще прочитати?
- ❖ Вивчи вірш напам'ять.

Хто такі кобзарі?

Колись у сиву давнину, ходили по Україні старі люди (часто вони були сліпі), співали про тяжке життя, про героїчні подвиги козаків. Співаючи, вони грали на музичному інструменті — кобзі (бандурі). Назва інструмента і дала назву музикам — кобзарі.

На честь співців українського народу свою першу збірку яка вийшла в 1840 р. Шевченко назвав "Кобзар"

Сьогодні
09.01.2024

Літературна гра «Хто швидше?». Знайдіть словосполучення, вжиті в переносному значенні. Вам допоможуть ці світлини.

**Вітер віє-повіває,
по полю гуляє...**

**Кругом його степ, як
море широке, синіє...**

Сьогодні
09.01.2024

Заповніть таблицю: запишіть стислі відомості.

Назва твору	Вітер віє- повіває...
Автор	
Жанр	
Тема	
Головна думка	
Ставлення автора до зображеного	
Мій висновок	

Сьогодні
09.01.2024

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 98
Прочитай вірш. Дай
відповіді на
запитання. Вивчи
вірш напам'ять.

